

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ח בתמוז התשפ"ב
27 ביולי 2022

חוזר גופים מוסדיים 2022-9-20
סיווג: כללי

עדכון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה ודין וחשבון לציבור - הבטחת השלמת תשואה לקרנות פנסיה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולפי סעיפים 33(א) ו-40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "**חוק קופות גמל**"), להלן הוראותיי:

1. כללי

ביום 15 בנובמבר 2021 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן: "**חוק ההתייעלות הכלכלית**"). פרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן: "**מנגנון השלמת תשואה**"). במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בהתאם למדיניות ההשקעה במסלול השקעה בקרן, בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד). עדכון חוזר זה נועד להתאים את הוראות המדידה והגילוי לציבור של קרנות הפנסיה למנגנון השלמת התשואה.

2. עדכון שער הגדרות

בשער 1 ('הגדרות') יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח א'** לחוזר זה.

3. תיקון החוזר המאוחד לעניין מדידה

- א. בסימן ב' לפרק 1 בחלק 2 לשער 5 של החוזר המאוחד, שכותרתו "מדידת נכסים", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח ב'** לחוזר זה.
- ב. בסימן ג' לפרק 1 בחלק 2 לשער 5 של החוזר המאוחד, שכותרתו "מדידת התחייבויות", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח ג'** לחוזר זה.
- ג. בנספחים לפרק 1 בחלק 2 לשער 5 בחוזר המאוחד, שכותרתו "נספחים לפרק מדידה", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח ד'** לחוזר זה (בקובץ נפרד).

4. תיקון החוזר המאוחד לעניין דין וחשבון לציבור

- א. בנספחים לפרק 1 בחלק 4 לשער 5 בחוזר המאוחד, שכותרתו "דין וחשבון לציבור", יחולו השינויים הבאים:
בנספח 5.4.1.16 ('סקירת הנהלה של קופת גמל וקרן פנסיה חדשה') יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח ה'** לחוזר זה.
- ב. בנספח 5.4.1.20, שכותרתו "דוח כספי שנתי של קרן פנסיה חדשה", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה **בנספח ו'** לחוזר זה.

- ג. בנספח 5.4.1.21, שכותרתו "דוח אקטואר שנתי של קרן פנסיה חדשה", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה [בנספח ז'](#) לחוזר זה.
- ד. בנספח 5.4.1.22, שכותרתו "דוח כספי רבעוני של קרן פנסיה חדשה", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה [בנספח ו'](#) לחוזר זה, בהתאמות הנדרשות¹.
- ה. בנספח 5.4.1.23, שכותרתו "דוח אקטואר רבעוני של קרן פנסיה חדשה", יחולו השינויים שמסומנים בתיקוני מהדורה [בנספח ח'](#) לחוזר זה.

5. תחולה

חוזר זה יחול על כל קרנות הפנסיה בישראל.

6. תחילה

הוראות חוזר זה יחולו החל מהדוח התקופתי לרבעון השני של שנת 2022.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

¹ יובהר כי ביאור "אפיק השקעה מובטח תשואה" ייכלל בדוח הרבעוני.

נספח א'
עדכון שער הגדרות

מונח	הגדרה
אופציה	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
אופציית מכר	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
אופציית רכש	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
אופציית רכש 001	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
אחזור מידע אישי	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב בלתי סחירה	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב סחירה	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב מיועדת	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב מיועדת לקרן ותיקה	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב מסוג "ערד"	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב של מדינת ישראל	כהגדרתה בתקנות כללי השקעה ;
איגרת חוב ממשלתית לא	איגרת חוב שאיננה איגרת חוב של מדינת ישראל או של בנק ישראל, ואיננה נייר ערך ממשלתי ;
איגרת חוב ממשלתית רגילה לא	איגרת חוב לא ממשלתית שאיננה נייר ערך מסחרי, מוצר מדד או מוצר מובנה ;
אישור קופת גמל	אישור שניתן לפי הוראות סעיף 13 לחוק קופות גמל ;
אמצעי שליטה	כהגדרתם בחוק הפיקוח על הביטוח ;
<u>אפיק השקעה מובטח</u> <u>תשואה</u>	<u>כהגדרתו בסעיף 34 לחוק קופות גמל ;</u>
אקטואר ממונה	כמשמעותו בסעיף 41ד לחוק הפיקוח על הביטוח ;
אשראי אגב השקעות	השקעה, אשר יש בה חשיפה של גוף מוסדי, במישרין או בעקיפין, לעמידתו של בעל חוב בהתחייבויותיו, לרבות במסגרת הלוואה, עסקה בנגזרים ועסקה עתידית ;
אשראי אגב השקעות סחיר	אשראי אגב השקעות, במסגרת השקעה בנכס הרשום למסחר בבורסה, בורסת חוץ או שוק מוסדר ;
אשראי אגב השקעות לא סחיר	אשראי אגב השקעות, למעט אשראי אגב השקעות סחיר ;

מונח	הגדרה
נכס מותר להשקעה מחוץ לישראל	כהגדרתו בתקנות כללי השקעה ;
נכסים של משקיע מוסדי	כהגדרתם בתקנות כללי השקעה ;
נכסים נזילים	כהגדרתם בתקנות כללי השקעה ;
<u>נכסי הקרן המובטחים</u>	<u>נכסי קרן ותיקה זכאית שבשלהם הקרן זכאית להבטחת השלמת תשואה כהגדרתם בסעיף 34ב לחוק קופות גמל ;</u>
נכסי קופה	סך הנכסים המנוהלים עבור כל קופה או מסלול השקעה בנפרד ;
נכסי קופת גמל	כהגדרתם בחוק קופות גמל ;
נציגות זחופה	כהגדרתה בנספח 5.2.4.4 לפרק השקעות ;
נציג חיצוני	כמשמעותו בסעיף 11 לחוק קופות גמל ;
סוכן ביטוח	כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח ;
סוכן לווה	סוכן ביטוח, אשר קיים הסכם בכתב בינו לבין חברת ביטוח, כאמור בסעיף 30 לחוק הפיקוח על הביטוח ;
סוכן תאגיד	תאגיד שקיבל רישיון סוכן לפי סעיף 26 לחוק הפיקוח על הביטוח ;
סכום התחייבות	כהגדרתו בתקנות כללי השקעה ;
עובד של עמית מעביד	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
עיסוק בשיווק פנסיוני	כהגדרתו בחוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני ;
עמית	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
עמית מעביד	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
עמית עצמאי	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
עמית שיתופי	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
עמית שכיר	כהגדרתו בחוק קופות גמל ;
ענף משנה	כל אחד מענפי המשנה של ענפי הכלכלה במשק, לפי הסיווג שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ;
עסקה מתואמת	כהגדרתה בתקנון הבורסה ;
תקנות מצב רפואי קודם	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח) (הוראות לעניין מצב רפואי קודם), התשס"ד-2004 ;

מונח	הגדרה
תקנות משיכת כספים מקופת גמל	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים נמוכים), התשע"ו-2016 ;
תקנות ניירות ערך דיווחים מידיים	תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) תש"ל-1970 ;
תקנות עתודות ביטוח	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג 2013 ;
תקנות פרטי דין וחשבון	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ;
תקנות פרטי תשקיף	תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף – מבנה וצורה), תשכ"ט-1969 ;
תקנות קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984 ;
תקנות קופות גמל	תקנות מס הכנסה (כללים לאישורו לניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ;
תקנות רופאי שיניים (אישור תואר מומחה ובחינות)	תקנות רופאי שיניים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ז-1997.
תקנות שווי נכסים	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 ;
תקנות תכנית ביטוח דירה	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986 ;
תקנות תכנית ביטוח רכב חובה	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010 ;
תקנות תכנית ביטוח רכב רכוש	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 ;
תקנות תנאים בחוזה ביטוח	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב - 1981 ;
תקנות תנאים לניתוחים וטיפול מחליפי ניתוח	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), התשע"ה-2015 ;
תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) International Financial Reporting Standards) תקינה בינלאומית	תקנים והבהרות, שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים. תקני דיווח כספי בינלאומיים כוללים: א. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ; ב. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) ; ג. הבהרות שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) או על ידי הוועדה שקדמה לה לפרשנויות של תקני חשבונאות בינלאומיים (SIC) ;
תשואה ברוטו	תשואה לפני ניכוי דמי ניהול ;
תשואת היעד	כהגדרתה בסעיף 34 לחוק קופות גמל ;

נספח ב'
עדכון סימן ב' "מדידת נכסים"

6. הוראות ייחודיות לקרן חדשה מקיפה – אגרות חוב מיועדות²

6.1. שווייה של אגרת חוב מיועדת לקרן חדשה מקיפה יתחשב לפי העלות המופחתת שלה³.

6.2. אפיק השקעה מובטח תשואה יכלול את הרכיבים הבאים:

(א) נכסי ההשקעה הכלולים באפיק, המחושבים בהתאם להוראות סימן זה;

(ב) נכס או התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד, שיחושב לפי ההפרש בין הסכום

בסעיף קטן (א), בניכוי הוצאות ישירות המיוחסות לאפיק, לבין השווי המתואם של נכסי אפיק

השקעה מובטח תשואה, כהגדרתו בסעיף 34 לחוק קופות גמל.

א6 הוראות ייחודיות לקרן ותיקה

א6.1 שווייה של אגרת חוב מיועדת יחושב לפי סכום אלה:

(א) עלות אגרת החוב בתוספת הפרשי הצמדה ובתוספת ריבית שנצברה על אגרת החוב עד למועד הדוח;

(ב) התאמה לשווי הוגן, שתחושב לפי הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים עד לתום תקופת

האגרת, לפי הנחת שיעור תשואה של הריבית הנקובה באגרת ולפי הנחת ריבית היוון של שיעורי

התשואה חסרת הסיכון, כהגדרתה בסעיף 1.2.3 בסימן ג' לפרק זה ('מדידת התחייבויות') (להלן:

"סימן ג'").

א6.2 נכסי הקרן המובטחים יכללו את הרכיבים הבאים:

(א) נכסי ההשקעה הכלולים בנכסי הקרן המובטחים, המחושבים בהתאם להוראות סימן זה;

(ב) נכס או התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד, שיחושב לפי הוראות סעיף 6.2(ב)

לעיל, כאשר במקום "נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה" יבוא "נכסי הקרן המובטחים";

(ג) התאמה לשווי הוגן, שתחושב לפי הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים עד לתום תקופת

ההבטחה, לפי הנחת שיעור תשואה של תשואת היעד ולפי הנחת ריבית היוון של שיעורי התשואה

חסרת הסיכון, כהגדרתה בסעיף 1.2.3 בסימן ג'. לעניין זה, לא יובאו בחשבון בתקופת ההבטחה

תקופות ארכה נוספות לפי סעיף 34 לחוק קופות גמל.

א6.3 שווי של סיוע ממשלתי ישיר לקרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד יחושב בהתאם להוראות סעיף

1.2.3(ב)(1)(א) בסימן ג'.

א6.4 שווי של סיוע ממשלתי בגין אי העלאת גיל הפרישה לקרן ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד יחושב בהתאם

להוראות סעיף 1.2.3(ג)(1)(ב) בסימן ג'.

³ מקור: תקנה 3(3) לתקנות חישוב שווי נכסים. תחילה - 30 ימים מיום פרסום התקנות (25 בפברואר 2009).

נספח ג'
עדכון סימן ג' "מדידת התחייבויות"

1.2 מאזן אקטוארי של קרן פנסיה

בסעיף קטן זה⁴ -

"זכאי קיים לקצבה" - מי שהיה זכאי לקבל קצבה מקרן פנסיה מקיפה לפני יום 31 בדצמבר 2003, וכל עוד הוא זכאי;

"עמית שאינו מקבל קצבה"⁵ - עמית שאינו פנסיונר ואינו זכאי קיים לקצבה;

"מקבל קצבה" - פנסיונר, מקבל קצבה קיים וזכאי קיים לפנסיה;

"מקבל קצבה קיים" - מי שמקבל קצבת נכות או שאירים בגין אירוע מזכה שארע לפני מועד התחילה 1 בינואר 2018 או שהחל לקבל קצבת זקנה לפני מועד התחילה זה או שאיר של אחד מהם, ובלבד שמקבל הקצבה כאמור אינו זכאי קיים לפנסיה, וכל עוד הוא זכאי לאותה קצבה;

"עתודה לפנסיונרים" - עתודה בגין שינויים בתשואה על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבות הקרן כלפי פנסיונרים ובגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון התחייבויות האמורות, שתחושב ותעודכן בהתאם לאמור בסימן זה;

"עתודה למקבלי קצבה קיימים" - עתודה בגין שינויים בתשואה על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים ובגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון התחייבויות האמורות, שתחושב ותעודכן בהתאם לאמור בסימן זה;

"עתודה לזכאים קיימים לפנסיה" - עתודה בגין שינויים בתשואה על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבות הקרן כלפי זכאים קיימים לפנסיה ובגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון התחייבויות האמורות, שתחושב ותעודכן בהתאם לאמור בסימן זה;

"פנסיונר" - מי שזכאי לקבל פנסיה בהתאם לתקנון הקרן במועד המאזן, ואינו זכאי קיים לפנסיה ואינו מקבל קצבה קיים;

"ריבית שנתית להיוון" - אחד מאלה, לפי העניין:

א. לגבי קרן פנסיה מקיפה - ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.38% או 4.26% או בשיעור אחר כפי

שיקבע הממונה מזמן לזמן, ולגבי פנסיונר שמקבל קצבה בגין אירוע מזכה שארע לפני 1 בינואר

2023 ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.26%;

ב. לגבי קרן פנסיה כללית - ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4% או בשיעור אחר כפי שיקבע הממונה מזמן לזמן;

"ריבית שנתית לפנסיונרים" - ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.516% או בשיעור אחר כפי שיקבע הממונה מזמן לזמן;

"ריבית בגין רכיב השקעה מובטח" - ריבית שנתית אפקטיבית בגין איגרות חוב מיועדות ואפיק השקעה

מובטח תשואה שתחושב לפי הנוסחה הבאה:

$$R_t = \langle YNa_t^{keren} \times 4.86\% + YNa_t^{muvtach} \times 5.15\% \rangle$$

$$YNa_t^{keren} = \frac{Na_0^{keren}}{Na_0^{keren} + Na_0^{muvtach}} * \frac{Z_t}{Z_0}$$

$$YNa_t^{muvtach} = 100\% - YNa_t^{keren}$$

R_t = ריבית בגין רכיב השקעה מובטח במועד t;

t = מספר התקופות מיום המאזן. למשל, ביום המאזן, $t=0$, לאחר תקופה אחת $t=1$ וכן הלאה;

⁴ מקור: חוזר 3-2017.

⁵ מקור: חוזר 9-2016.

Na_0^{keren} = העלות המופחתת של איגרות חוב מיועדות הנמצאות בקרן במועד המאזן;
 $Na_0^{muvtach}$ = השווי המתואם של נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה הנמצאים בקרן במועד המאזן, כהגדרתו בסעיף 34 לחוק קופות גמל;
 YNa_t^{keren} = היחס של איגרות חוב מיועדות מתוך סך הנכסים ברכיב השקעה מובטח (איגרות חוב מיועדות ונכסי אפיק השקעה מובטח תשואה), אשר צפוי להימצא בקרן בכל מועד t מסוים;
 $YNa_t^{muvtach}$ = היחס של נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה מתוך סך הנכסים ברכיב השקעה מובטח (איגרות חוב מיועדות ונכסי אפיק השקעה מובטח תשואה), אשר צפוי להימצא בקרן בכל מועד t מסוים;
 Z_0 = מספר התקופות שנשארו מיום המאזן עד אזילת איגרות חוב מיועדות בקרן, שלא יעלה על 15 שנה ולא ירד מתחת לאפס;
 Z_t = מספר התקופות שנשארו ממועד t עד אזילת איגרות חוב מיועדות בקרן, שלא יעלה על 15 שנה ולא ירד מתחת לאפס.
"שאייר, שכר מבוטח ושכר קובע" - כהגדרתם בתקנון קרן הפנסיה;

1.2.1. הוראות כלליות לכלל קרנות הפנסיה

[בסעיף זה לא יחול שינוי ביחס לנוסחו הקיים בקודקס. מטעמי נוחות הקורא ואורך הסעיף, הנוסח לא נכלל במסגרת מסמך זה]

1.2.2. הוראות ספציפיות לקרן חדשה

(א) בנוסף להוראות לכלל קרנות הפנסיה בסעיף קטן 1.2.1, להלן יפורטו הוראות ספציפיות לקרנות חדשות.⁶

(ב) התחייבויות הקרן כלפי עמיתים שאינם מקבלי קצבה⁷ יהיו שוות לסך היתרות הצבורות שלהם.

(ג) התחייבויות כלפי מקבלי קצבה

(1) התחייבויות הקרן יחושבו כערך הנוכחי של סך תשלומי קצבה עתידיים הצפויים להיות משולמים לכל אחת מהקבוצות האמורות ולפי שיעורי הריבית להיוון המחושבים כלהלן.

התחייבויות הקרן כלפי זכאים קיימים לקצבה, כלפי מקבלי קצבה קיימים וכלפי פנסיונרים יחושבו בנפרד.

(2) שיעורי ריבית להיוון⁸

(א) תשלומי קצבה צפויים למקבלי קצבה יהוונו ליום המאזן לפי שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה החל ממועד המאזן ועד למועד התשלום של הקצבה. שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה תיקבע בהתאם לאמור בפסקאות (4) או (5) להלן, לפי העניין.

(ב) תשלומי קצבה למקבלי קצבה, אשר ישולמו בתקופה שלאחר אזילת נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבות לגביהם - במידה שקיימת יתרה שלילית בעתודה לזכאים קיימים לקצבה או בעתודה למקבלי קצבה קיימים או

⁶ מקור: חוזר פנסיה 2017-3-3 סעיף 3. תחילה – החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם

⁷ התאמה למונחים שבדוח הכספי ובמאזן האקטוארי

⁸ מקור: נספח 1 לחוזר פנסיה 2017-3-3. תחילה – החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם

בעתודה לפנסיונרים - יהוונו ממועד התשלום ועד למועד עריכת המאזן לפי הנחת התשואה על השקעות חופשיות כאמור בפסקה (3) להלן.

(3) **הנחת התשואה על השקעות חופשיות⁹**

הנחת התשואה על השקעות חופשיות תיגזר מהתשואות לפדיון על סדרות ספציפיות של אג"ח סחירות אשר ישמשו כ- "benchmark" (להלן: "**הנחת התשואה על השקעות חופשיות**"). הנחת התשואה האמורה תפורסם ע"י הממונה על שוק ההון או על ידי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים. השימוש המיועד בהנחה האמורה מפורט בנספח 5.2.1.8.

(4) **שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה לזכאים קיימים¹⁰**

(א) לגבי נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות לזכאים קיימים לקצבה, שיעור תשואת הנכסים הריאליית הצפויה בכל שנה עתידית מסוימת יכלול את השיעורים הבאים:

(1) נמחק:

(2) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שנרכשו לאחר המועד הקובע ולפני מועד

המאזן או שירכשו לאחר מועד המאזן, הצפויות להימצא בקרן באותה

שנה מסוימת 4.86%.

(2א) לגבי נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה הצפויים להימצא בקרן באותה

שנה מסוימת - 5.15%.

(3) לגבי כל השקעה אחרת - הנחת התשואה על השקעות חופשיות.

• לעניין סעיף זה, "המועד הקובע" - 31 בדצמבר 2003.

(ב) לעניין סעיף זה, סך איגרות חוב מיועדות מסוג 'ערד' ונכסי אפיק השקעה

מובטח תשואה הצפויים להימצא בקרן בכל שנה מסוימת יהיו בגובה 70%

מנכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן לזכאים קיימים לקצבה.

היחס בין איגרות חוב מיועדות מסוג 'ערד' לבין נכסי אפיק השקעה מובטח

תשואה יקבע בהתאם לנוסחאות הכלולות בהגדרת "ריבית בגין רכיב השקעה

מובטח" ברישא לסעיף 1.2 לעיל.

(ג) למען הסר ספק, מובהר בזאת כי ערך אג"ח מסוג 'ערד' המשמשות שוויים של

איגרות חוב מיועדות מסוג ערד ושל נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה

המשמשים לכיסוי התחייבויות לזכאים קיימים לקצבה נכון ליום המאזן,

ישוערך יחושב לפי עלות בתוספת ריבית שנצברה עד ליום המאזן. הוראות

סעיף 6 בסימן ב' לפרק זה ('מדידת נכסים') (להלן: "**סימן ב'**").

(5) **שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה למקבלי קצבה קיימים ולפנסיונרים¹¹**

(א) לגבי נכסי הקרן המשמשים לכיסוי ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ולפנסיונרים, שיעור תשואת הנכסים הריאליית הצפויה בכל שנה עתידית

מסוימת יכלול את השיעורים הבאים, בניכוי שיעור דמי ניהול מנכסי הקרן:

⁹ מקור: נספח 1 לחוזר פנסיה 2017-3-3. תחילה - החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם.

¹⁰ מקור: נספח 1 לחוזר פנסיה 2017-3-3. תחילה - החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם.

¹¹ מקור: נספח 1 לחוזר פנסיה 2017-3-3. תחילה - החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם.

(1) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שנרכשו עד למועד המאזן או שיירכשו לאחר מועד המאזן, והצפויות להימצא בקרן באותה שנה מסוימת - 4.86%;

(א1) לגבי נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה הצפויים להימצא בקרן באותה שנה מסוימת - 5.15%;

(2) לגבי כל השקעה אחרת - הנחת התשואה על השקעות חופשיות.

*(ב) לעניין סעיף זה, סך אגרות חוב מיועדות מסוג 'ערד' ונכסי אפיק השקעה מובטח תשואה, הצפויים להימצא בקרן בכל שנה מסוימת המשמשות היו בהתאם לשיעור של 60% מנכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן למקבלי קצבה קיימים ולפנסיונרים. והתחייבויות הפנסיונרים יהיו בהתאם לשיעור של 60% היחס בין אגרות חוב מיועדות מסוג 'ערד' לבין נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה יקבע בהתאם לנוסחאות הכלולות בהגדרת "ריבית בגין רכיב השקעה מובטח" ברישא לסעיף 1.2 לעיל.

(ג) למען הסר ספק, מובהר בזאת, כי ערך אג"ח מסוג 'ערד' המשמשות שווים של אגרות חוב מיועדות ושל נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה המשמשים לכיסוי התחייבויות למקבלי קצבה קיימים והתחייבויות לפנסיונרים נכון ליום המאזן, ישוערך יחושבו לפי עלות בתוספת ריבית שנצברה עד ליום המאזן. הוראות סעיף 6 בסימן ב'.

(א5) הערכת תשלומי הפנסיה הצפויים לפנסיונרים

1-(א) תשלומי הפנסיה הצפויים בקרן חדשה מקיפה ובקרן חדשה כללית יחושבו כך שכל אחד מהתשלומים העתידיים יעודכן בהתאם להשפעת ההפרש הצפוי בין הריבית השנתית להיוון לפנסיונרים לבין שיעורי ריבית להיוון בהתאם לפסקה 2 לעיל. לאחר חישוב תשלומי הפנסיה הצפויים, כל אחד מהתשלומים העתידיים יוכפל במקדם ההתאמה. לעניין סעיף זה "מקדם ההתאמה" - $m = (1 + 0.0204\%)^m$.

m - משך הזמן בחודשים עד למועד בו ישולם התשלום העתידי.

(ב) נמחק. תשלומי הפנסיה הצפויים בקרן חדשה כללית יחושבו כך שכל אחד מהתשלומים העתידיים יעודכן בהתאם להשפעת ההפרש הצפוי בין הריבית השנתית להיוון לבין שיעורי ריבית להיוון בהתאם לפסקה 2 לעיל.

(6) נמחק¹².

(ד) עתודת IBNR

חברה מנהלת של קרן חדשה תחשב בנפרד במאזן האקטוארי של הקרן עתודת IBNR בגין התחייבויות הקרן לתשלומי קצבה בגין מקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד המאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו המועד.

(1ד) עתודה לתביעות תלויות¹³

¹² סעיף זה יושלח בפרק 1 בחלק 4 של שער 5 לעניין גילוי לציבור, עד לפרסום הפרק, יחולו הוראות חוזר המקור 3-3-2017.
¹³ מקור: סעיף 4.ב.3 לחוזר פנסיה 3-3-2017. תחילה - החל מיום 1 בינואר 2018.

חברה מנהלת של קרן חדשה תחשב בנפרד במאזן האקטוארי של הקרן עתודה לתביעות תלויות בגין מקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד המאזן ודווחו לקרן עד לאותו המועד.

(ה) הערכה וחלוקת עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי

(1) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי - גורמים דמוגרפיים¹⁴

עדכונים ליתרות הצבורות ולקצבאות כתוצאה מגורמים דמוגרפיים כמפורט בפסקה 4.3.3 (א) בחלק 6 בשער 15⁶, יחושבו במועד הכנת המאזן האקטוארי. התחייבויות קרן הפנסיה החדשה אשר יוצגו במאזן האקטוארי לפרסום בדוחות הכספיים של הקרן ישקפו את העדכונים האמורים בהתאם לכללים ולמועדים המפורטים בסעיפים (א) ו- (ב) לנספח 5.2.1.6.

(2) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי הנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון¹⁶

עדכונים ליתרות הצבורות ולקצבאות כתוצאה מתשואות ושיעורי ריבית להיוון כמפורט בפסקה 4.3.3 (ב) בחלק 6 בשער 17⁶, יחושבו במועד הכנת המאזן האקטוארי. התחייבויות הקרן ישקפו את העדכונים האמורים אשר יוצגו במאזן האקטוארי לפרסום של הקרן בהתאם לכללים המפורטים בסעיפים (ג) - (ה) לנספח 5.2.1.6.

1.2.3. הוראות ספציפיות לקרן פנסיה ותיקה

(א) הנחות לכלל קרנות הפנסיה הותיקות

[בסעיף זה לא יחול שינוי ביחס לנוסחו הקיים בקודקס. מטעמי נוחות הקורא ואורך הסעיף, הנוסח לא נכלל במסגרת מסמך זה]

(ב) הוראות ספציפיות לקרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד¹⁸

(1) הערכת הסיוע הממשלתי הכולל

הסיוע הממשלתי הכולל הינו צירופם של שני אלה: הוראות מפורטות לעניין אופן

חישוב סכום הסיוע הכולל מפורטות בנספח 5.2.1.10.

(א) **סיוע ממשלתי ישיר** - הסיוע הממשלתי הישיר הינו סיוע ממשלתי אשר צפוי להיות משולם לקרן בהתאם לכללים המפורטים בנוהל העברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות מיום 15.12.04-17.7.2022 (להלן – **נוהל הסיוע**). הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן, יחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים, בהתאם לאמור בסעיף 6 בנספח 5.2.1.10.¹⁹

~~(א)~~ **סובסידיה** –

(1) עבור איגרות חוב מיועדות: ההפרש בין סכום הריבית הצמודה שתשלם

הממשלה על איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" או מסוג "ערד", לפי העניין, לבין סכום הריבית הצמודה שהייתה משתלמת על איגרות אלה אילו שיעורי הריבית עליהן היו שיעורי התשואה חסרת סיכון, ולאחר

¹⁴ מקור: חוזר פנסיה 2017-3-3 סעיף 4א4. תחילה – החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם.

¹⁵ עד לעדכון חלק זה, יחולו הוראות סעיף 4א. בחוזר 2017-3-3.

¹⁶ מקור: חוזר פנסיה 2017-3-3 סעיף 3ב4. תחילה – החל מיום 1 בינואר 2018. עד כניסה לתוקף יחול החוזר הקודם.

¹⁷ עד לעדכון חלק זה, יחולו הוראות סעיף 4ב. בחוזר 2017-3-3.

¹⁸ מקור: חוזר פנסיה 2006-3-3 סעיף 7. תחילה – החל מהדוחות הכספיים לשנת 2005.

¹⁹ סעיף 6 בנספח 5.2.1.9 מתייחס להערכת הסיוע הממשלתי הישיר עבור עמיתי הקרן שאינם עמיתי תקופת הביניים. הערכת הסיוע הממשלתי הישיר עבור עמיתי תקופת הביניים תיעשה על פי אותם עקרונות ובשינויים הנדרשים על פי הכללים שנקבעו בנוהל הסיוע.

שתובא בחשבון ההשפעה של הכנסות עתידיות צפויות בקרן ותשלומים עתידים צפויים של הקרן לרבות הוצאות ניהול, על כמות איגרות חוב מיועדות שיוחזקו על ידי הקרן בכל שנה. הערך הנוכחי של הסובסידיה יחושב בהתאם לכללים המפורטים בפסקאות (2) ו-(3) להלן.

(2) עבור נכסי הקרן המובטחים: ההפרש בין תשואת היעד הצמודה לבין שיעורי התשואה חסרת סיכון, ולאחר שתובא בחשבון ההשפעה של הכנסות עתידיות צפויות בקרן ותשלומים עתידים צפויים של הקרן לרבות הוצאות ניהול, על נכסי הקרן המובטחים שיוחזקו על ידי הקרן בכל שנה. הערך הנוכחי של הסובסידיה יחושב בהתאם לכללים המפורטים בפסקאות (2) ו-(4) להלן.

הממונה על שוק ההון פרסם עמדת הממונה: הבהרה, לעניין כפילות ביחס לסיוע ישיר [ע] (עמדה מס' 2)²⁰.

(2) **שערוך אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד' ונכסי קרן מובטחים, שהונפקו לקרן עד למועד המאזן**

-שוויים של אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד' ושל נכסי קרן מובטחים שהונפקו לקרן עד למועד המאזן יחושבו לפי הוראות סעיף 6א בסימן ב', ישוערבו באופן הבא:

(א) עלות אגרת החוב בתוספת הפרשי הצמדה ובתוספת ריבית שנצברה על אגרת החוב עד למועד המאזן;

(א) התאמה לשווי הוגן לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון. ההתאמה האמורה תחושב בהתאם לאמור בסעיף 7 בנספח 5.2.1.10.

(3) **הערכת הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן**

הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות תשואת אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן, יוערך בהתאם לאמור בסעיף 8 בנספח 5.2.1.10.

(4) הערכת הסבסוד בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן

הערך הנוכחי של הסבסוד בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן, יוערך בהתאם לאמור בסעיף 9 בנספח 5.2.1.10.

(ג) **הוראות ספציפיות לקרן ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד**²¹

(1) **הערכת הסיוע הממשלתי**

(א) הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן, יחושב לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

²⁰ מקור: מכתב הבהרה שה. 2012-6200 מ-2 בפברואר 2012.
²¹ מקור: חוזר פנסיה 4-3-2006 סעיף 5. תחילה – החל מהדוחות הכספיים לשנת 2005.

(ב) הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל הפרישה²², אשר מוצג במאזן החשבונאי ובמאזן האקטוארי של הקרן, יחושב כהפרש של שני אלה ולפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון²³:

(1) הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן למבוטחות לפי גיל קצבת הזקנה שנקבע בנספח א' לתקנון האחד, כנוסחו ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן – נספח א' הקודם)²⁴ הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן למבוטחות לפי הגיל הגבוה מבין השניים:

(א) גיל 64 למבוטחות שנודלה בחדש מאי 1953 ואילך, גיל קצבת הזקנה

שנקבע בנספח א' לתקנון האחד, כנוסחו ביום 31 בדצמבר 2011.

(ב) גיל קצבת הזקנה שנקבע בנספח א' לתקנון האחד, כנוסחו ביום החישוב.

(2) הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן למבוטחות לפי גיל הפרישה שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה, התשס"ד-2003 (להלן – "הצעת חוק גיל פרישה").

לעניין זה, "התחייבויות פנסיוניות" - התחייבויות צבורות והתחייבויות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן בניכוי דמי גמולים עתידיים.

הממונה על שוק ההון פרסם עמדת הממונה: הבהרה, לעניין כפילות ביחס לסיוע ישיר [ע] (עמדה מס' 2)²⁵

(ג) ההוראות הבאות יחולו על הדוחות הכספיים של הקרן כל עוד לא בוצעה הקצאה סופית של הסיוע הממשלתי הישיר בין קרנות הפנסיה הותיקות שבהסדר בהתאם לסעיף 78 לחוק הפיקוח על הביטוח:²⁶

מאחר שהסיוע הממשלתי לקרנות הפנסיה הותיקות טרם הוקצה סופית בין קרנות הפנסיה הותיקות שבהסדר, וזאת לנוכח האמור במכתבו של הממונה על שוק ההון מיום 17 באוגוסט 2005 למנהלת המיוחדת של קרנות הפנסיה הותיקות שבהסדר, תובא בחשבון ההשפעה של תשלומי הסיוע הממשלתי הישיר העתידיים הצפויים על המאזן האקטוארי ועל המאזן החשבונאי של הקרן, באופן הבא:

(א) לצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אגרות חוב מיועדות ונכסי קרן מובטחים, תאמוד הקרן מחדש את חלקה הרעיוני הצפוי מסך הסיוע הממשלתי הישיר, נכון ליום המאזן. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי האומדן האמור ייעשה אך ורק לצורכי ההערכה האמורה ולעניין המאזן של אותה שנה וכי החלוקה הסופית של הסיוע הממשלתי הישיר בין הקרנות הותיקות שבהסדר תקבע בעתיד על ידי הממונה על שוק ההון בתוקף סמכותו לפי סעיף 78(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח.

²² בהתאם לסעיף 78(8) לחוק הפיקוח על הסיוע האמור ינתן במידה וגיל קצבת הזקנה של נשים הקבוע כיום בנספח א' לתקנון האחד לא יעלה. היה והגיל האמור יעלה ייתאם החישוב בהתאם.

²³ מקור: חוזר פנסיה 1-2012

²⁴ מקור: חוזר פנסיה 1-2012 – תוספת "כנוסחו ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן – נספח א' הקודם)". תחילה – החל מדוחות כספיים לשנת 2011.

²⁵ מקור: מכתב הבהרה שה. 2006-6200 מ-2 בפברואר 2012

²⁶ מקור: חוזר פנסיה 4-2006 סעיף 11. תחילה – החל מדוחות הכספיים לשנת 2005.

(דד)ב) אומדן הסיוע הישיר המוצג במאזן האקטוארי ובמאזן החשבונאי

של הקרן, יהיה שווה לסכום הנמוך מבין שני אלה:

(1) אומדן חלקה הרעיוני הצפוי של הקרן בסך הסיוע הממשלתי הישיר האמור;

(2) הגירעון האקטוארי נכון ליום המאזן לפני סיוע ממשלתי, בניכוי הסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל הפרישה ובניכוי הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות **ונכסי קרן מובטחים**.

(2) שערך איגרות חוב מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד' ונכסי קרן מובטחים

שהונפקו לקרן עד למועד המאזן וגזירת הסבסוד הממשלתי העתידי

שוויים של אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד' ושל נכסי קרן מובטחים שהונפקו עד למועד המאזן יחושב לפי הוראות סעיף 6א בסימן ב'.

~~(א) אגרות החוב ישוערכו לפי שיטת היוון תזרימי המזומנים ולפי הנחת שיעורי~~

~~התשואה חסרת סיכון, ולעניין זה תובא בחשבון התקופה המתחילה ביום~~

~~המאזן והמסתיימת במועדי הפדיון הצפויים של אגרות החוב. על מנת לקבוע~~

~~את מועדי הפדיון הצפויים של אגרות החוב האמורים, תבוצע תחזית תזרימי~~

~~מזומנים, על בסיס ההון הצבור בקרן, הכנסות עתידיות לקרן ותשלומי הקרן,~~

~~בהתאם להנחה המוגדרת בסעיף 4(א)1) בנספח 5.2.1.11 ובכפוף לאמור~~

~~בסעיף 4(ב) בנספח 5.2.1.11. ככל שתחזית תזרימי המזומנים האמורה.~~

~~(1) אינה מצביעה על פדיונות מוקדמים של אגרות החוב האמורות, מועדי~~

~~הפדיון הצפויים של אגרות החוב יוגדרו כמועדי הפדיון הנקובים~~

~~באגרות החוב,~~

~~(2) מצביעה על פדיונות מוקדמים של אגרות חוב, מועדי הפדיון הצפויים~~

~~של אותן אגרות החוב יוגדרו כמועדי הפדיונות המוקדמים כאמור.~~

~~לעניין זה, "הכנסות עתידיות לקרן" ו"תשלומי הקרן" כפי שהוגדרו~~

~~בסעיפים 1 ו-7 בנספח 5.2.1.11.~~

~~(ב) הסבסוד הממשלתי העתידי יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:~~

~~(1) הערכת אגרות החוב ביום המאזן בהתאם לאמור בפסקה (א) לעיל;~~

~~(2) עלות אגרות החוב בתוספת ריבית שנצברה על אגרות החוב עד למועד~~

~~המאזן.~~

(2)3) הערכת הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן צפויה להשקיע בהן

לאחר מועד המאזן²⁷

הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות תשואת אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן

צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן, יוערך בהתאם לאמור בסעיף 6 בנספח

5.2.1.11.

(4) הערכת הסבסוד בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד

המאזן

²⁷ היינו, אג"ח שלא הונפקו לקרן עד למועד המאזן.

הערך הנוכחי של הסבסוד בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהם
לאחר מועד המאזן, יוערך בהתאם לאמור בסעיף 7 בנספח 5.2.1.11.

נספח ה'

עדכון נספח 5.4.1.16 "סקירת הנהלה של קופת גמל וקרן פנסיה חדשה"

5. ניהול סיכונים - יש להציג ברמת מסלולי השקעה בלבד. בקרן פנסיה, הגילוי בגין נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד) יוצג בהתאם להנחיות המפורטות לצד כל סעיף.

- א. יש להפנות לדוחות הכספיים או לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה המנהלת, לפי העניין, לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור תהליכי העבודה, אופן זיהוי הסיכונים והבקורות הקיימות בחברה.
- ב. בגורמי הסיכון המפורטים בסעיפים ג' עד ו' להלן, יש לצרף הסבר בתחילת כל סעיף באשר למהות הסיכון.
- ג. **סיכוני נזילות:**

(1) ניתוח נזילות - יש להציג ניתוח משך חיים ממוצע של הנכסים, בהתאם לטבלה הבאה:

ליום 31 בדצמבר 200X				נזילות (בשנים)
מסלול א'	מסלול ב'	אפיק השקעה (באלפי ש"ח)	נכסים, נטו (באלפי ש"ח)	
		<u>סך הכל</u>	<u>מובטח תשואה (**)</u>	
			<u>יוצגו 100% מנכסי</u>	נכסים נזילים וסחירים
			<u>האפיק נטו בשורות</u>	מח"מ של עד שנה
			<u>הרלוונטיות</u>	מח"מ מעל שנה
				אחרים
<u>x</u>	<u>y</u>	<u>(x+y)</u>	<u>=</u>	<u>אפיק השקעה מובטח תשואה (**)</u>
			<u>=</u>	סה"כ

מח"מ נכסים - יש לחשב את משך החיים הממוצע בשנים של נכסי קופת הגמל. חישוב זה משקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים מהוון (קרן וריבית).
החישוב יבוצע בהתאם לנוסחה הבאה:

$$D_p = \frac{\sum_{i=1}^n B_i \times D_i}{\sum_{i=1}^n B_i} \quad D_i = \frac{\sum_{t=1}^T \frac{CF_t \times t}{(1+R)^t}}{B_i}$$

כאשר -

B_i - שווי שוק/ שווי הוגן של הנכס לתאריך הדוח;

CF - זרם התקבולים הנובע מהנכס;

T - מספר התקופות שבהם צפויים זרם התקבולים של הנכס;

t - מספר החודשים עד לקבלת התקבול;

n - מספר הנכסים;

R - שיעור הריבית להיוון לתקבול בתקופה t ;

D_i - משך חיים ממוצע (Duration) של הנכס;

D_p - משך חיים ממוצע של תיק הנכסים.

(*) חישוב מח"מ של נכסים יבוצע בהתאם למועד הפירעון הנקוב של הנכס (למשל אג"ח או פיקדון).
נכס ללא מועד פדיון נקוב (כגון נדל"ן או מניות לא סחירות) ייכלל בנכסים אחרים.
בחישוב מח"מ של אגרת חוב בריבית משתנה ושל תעודת חוב לא סחירה, יש להתאים את דרך החישוב וזאת בהתאם לדרכי חישוב מקובלות²⁸.

(**) בקרן פנסיה -

מסלולי השקעה - נכסי ההשקעה יפוצלו בין השורות בהתאם למח"מ שלהם, חלקו של המסלול באפיק יוצג בסכום אחד בשורה ייעודית נפרדת "אפיק השקעה מובטח תשואה".

אפיק השקעה מובטח תשואה – לצד המידע עבור כל מסלול השקעה, יינתן מידע נפרד על נכסי ההשקעה המיוחסים לאפיק והם יפוצלו לשורות בהתאם למח"מ המחושב של כל אחד מהם, כאשר הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד יפוצל בין השורות בהתאם למועד התשלום הצפוי של כל אחת מהשכבות הכלולות בו (כלומר בשורה "מח"מ של עד שנה" או בשורה "מח"מ מעל שנה"). בשורת "אפיק השקעה מובטח תשואה" יוצג סך סכום האפיק בסימן הפוך.

(2) יש להציג עבור קופות גמל בלבד - תיאור היחס שבין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין סך היקף זכויות העמיתים הניתנים למשיכה²⁹.

(3) יש להפנות לסיכון נזילות של עמיתי קופת הגמל המתואר בסעיף 2 לעיל.

ד. סיכוני שוק:

(1) לגבי קרן פנסיה, יש להתייחס לחשיפה לסיכוני שוק הנובעת מאופן ניהול הנכסים כנגד ההתחייבויות הפנסיוניות, ולהשפעה על הזכויות הפנסיוניות של מקבלי קצבה. יש להתייחס לדרכי פעולה של החברה המנהלת להתמודדות עם חשיפה זו.

(2) סיכון מדד וסיכון מטבע - יש לפרט את סך נכסי קופת הגמל או קרן הפנסיה בחלוקה לבסיסי ההצמדה השונים, בהתאם לטבלה הבאה:

ליום 31 בדצמבר 200X			
לא צמוד	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אלין ³⁰	סך הכל
אלפי ש"ח			

סך נכסי קופת הגמל/קרן הפנסיה, נטו³¹

חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא סך הכל

(*) יש להציג את ההשקעה בנגזרים באופן הבא -

בשורה המפרטת את סך נכסי הקופה/קרן יש לדווח את השווי ההוגן של הנגזר. יש לסווג לבסיס ההצמדה של ה"רגל" עם השווי הגבוה יותר. בשורת החשיפה במונחי דלתא, יש לדווח את היתרות החוץ-מאזניות הנובעות משתי הרגליים של הנגזר (סכומים לקבל ולשלם בגין הנגזר). מהרגל עם השווי הגבוה יותר תנוכה היתרה המאזנית שדווחה כאמור לעיל.

(**) בקרן פנסיה, יש לכלול בגילוי לגבי כל מסלול השקעה את חלקו בסך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד). סכום זה יוצג לפי בסיס מדידה צמוד מדד בלבד.

(3) סיכון ריבית -

(א) השפעה של שינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל או קרן הפנסיה³²:

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)	
+1%	-1%
אחוזים	

ליום 31 בדצמבר 200X

תשואת תיק ההשקעות

²⁹ כהגדרתם בסעיף 2.א. לעיל

³⁰ במידה שישנה חשיפה מהותית ליותר ממטבע אחד, יש לפתוח עמודה נפרדת לכל מטבע. יש לציין את המטבעות העיקריים.

³¹ סך כל הנכסים יתאים לשורת "זכויות העמיתים" בדוח על המצב הכספי של קרן הפנסיה. בדוח על המצב הכספי של קרן הפנסיה.

³² חישוב זה יבוצע גם על נכסי חוב זרים, ככל שישנם, ולא יכלול אג"ח מיועדות ונכסי אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו כיוון שהם מכשירים בריבית קבועה המוצגים בעלות מופחתת.

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(2) ניתוח הרגישות יכלול רק את הסעיפים שערכם יושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, אין להביא בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(ב) השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה - יש להציג בקרנות פנסיה בלבד.

ליום 31 בדצמבר 200X		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
		+0.5%	-0.5%
		אחוזים	

סכום הקצבה

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה בתאריך הדיווח. ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שכל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים³³:

ליום 31 בדצמבר 200X					
נכסות במדד	נכסות במדדי מניות היתר ³⁴	לא סחיר	בחוו"ל	סך הכל	% מסה"כ
אלפי ש"ח					

ענף משק
בהתאם לפילוח ענפי המשק של הבורסה לניירות ערך בת"א
סך הכל

בקרן פנסיה, לא יוצגו בטבלה זו סך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד), המיוחסים לכל מסלול השקעה.

ה. סיכומי אשראי:

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם³⁵:

ליום 31 בדצמבר 200X		
סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
אלפי ש"ח		

בארץ
בחוו"ל

סך הכל נכסי חוב³⁶

³³ יש לתת פירוט בגין השקעות במניות בלבד. שורת "סך הכל" תתאים ליתרת סעיף מניות בדוח על המצב הכספי, עבור כל מסלול השקעה.

³⁴ בעמודה זו ידווחו מכשירים הוניים אשר אינם כלולים במדד ת"א 125.

³⁵ הסיווג בין נכסי חוב בארץ לנכסי חוב בחוו"ל יבוצע בהתאם למדינה בה נסחר הנייר.

³⁶ שורה זו תתאים לסכומי "נכסי חוב סחירים" ו-"נכסי חוב שאינם סחירים" בדוח על המצב הכספי, עבור כל מסלול השקעה.

בקרן פנסיה, חלקו של כל מסלול ההשקעה בסך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד) יוצג תחת נכסי חוב שאינם סחירים בארץ.

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

(א) נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 200X
דירוג מקומי(*)
אלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב מיועדות/פיקדונות באוצר/אפיק השקעה

מובטח תשואה, נטו³⁷

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות

פיננסיים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

לא מדורג

הלוואות לעמיתים

הלוואות בשעבוד מניות המקנות שליטה

הלוואות לאחרים³⁸

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) יש לצרף באור מילולי המתייחס לנכסים שדורגו בדירוג פנימי - האם הם נכסים שאינם

מדורגים או שדורגו גם על ידי חברה חיצונית.

(ב) נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר
200X
דירוג בינלאומי(*)
אלפי ש"ח

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

A ומעלה

BBB

נמוך מ-BBB

לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

³⁷ בקרן פנסיה מקיפה בלבד ובקופת גמל מבטיחת תשואה בלבד, בהתאמה.
³⁸ אם קיימים בטחונות משמעותיים, ניתן להציגם בשורה נפרדת, לפי המהות.

נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
 אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים
 ומוסדות פיננסיים בדירוג:

A ומעלה
 BBB
 נמוך מ-BBB
 לא מדורג

נכסי חוב אחרים³⁹

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

סך הכל נכסי חוב בחו"ל

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) יש לצרף באור מילולי המתייחס לנכסים שדורגו בדירוג פנימי - האם הם נכסים שאינם מדורגים או שדורגו גם על ידי חברה חיצונית.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן - יש לתאר כיצד מחושב השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים ולהתייחס לאופן קביעת שיעורי ההיוון.

לדוגמא: השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אגרות חוב מיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה נטו, נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים.

במילוי הטבלה שלהלן יש לתת ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג(*) :	ליום 31 בדצמבר 200X, באחוזים
AA ומעלה	
A	
BBB	
נמוך מ-BBB	
לא מדורג	

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדורג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר 200X	
סכום	%
אלפי ש"ח	מסה"כ

ענף משק
 בהתאם לפילוח ענפי המשק
 של הבורסה לניירות ערך
 בת"א

סך הכל⁴⁰

³⁹ אם קיימים בטחונות משמעותיים, ניתן להציגם בשורה נפרדת, לפי המהות.

⁴⁰ שורה זו תתאים לסכומי "נכסי חוב סחירים" ו-"נכסי חוב שאינם סחירים" בדוח הכספי, עבור כל מסלול השקעה.

בקרן פנסיה, החשיפה לענפי משק עבור חלקו של כל מסלול השקעה בסך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד) תוצג בשורה נפרדת או בשורת אגרות חוב ממשלתיות.

ו. סיכונים גיאוגרפיים

החשיפה הגיאוגרפית בטבלה הבאה תדווח עבור הנכסים השונים בהתאם למקום הסיכון הסופי, מדינה או אזור גיאוגרפי לפי הרלוונטיות. במקרים בהם לא ניתן לזהות את מקום החשיפה הסופית תדווח החשיפה בהתאם למקום בו הונפק או נסחר הנכס.

ליום 31 בדצמבר 200X										
אגרות חוב ממשלתיות (**)	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות סל	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	השקעות אחרות ⁴¹	סה"כ חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
אלפי ש"ח										
יש לפרט מדינות שהחשיפה להן עולה על 1% מנכסי המסלול (*)										
סך הכל										

יש להציג את ההשקעה בנגזרים באופן הבא -

- (1) בעמודה "השקעות אחרות", ידווח השווי ההוגן של הנגזרים. יש לסווג לחשיפה הגיאוגרפית של ה"רגל" עם השווי הגבוה יותר.
- (2) בעמודה "נגזרים במונחי דלתא", יש לדווח את היתרות החוץ-מאזניות הנובעות משתי הרגליים של הנגזר (סכומים לקבל ולשלם בגין הנגזר). מהרגל עם השווי הגבוה יותר תנוכה היתרה המאזנית שדווחה כאמור לעיל.

(*) יש לכלול שורה לגבי מדינת ישראל. נכסים במדינות שלהן החשיפה היא פחות מ-1% יכללו בשורה אחת.

(**) בקרן פנסיה, החשיפה הגיאוגרפית של חלקו של כל מסלול השקעה בסך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (לרבות הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד) תוצג כחשיפה לאגרות חוב ממשלתיות בישראל.

⁴¹ סך הנכסים בטור זה יסתכם להפרש בין נכסי המסלול נטו ליתר העמודות.

נספח ו'

עדכון נספח 5.4.1.20 "דוח כספי שנתי של קרן פנסיה חדשה"

נספח 5.4.1.22 "דוח כספי רבעוני של קרן פנסיה חדשה", בהתאמות הנדרשות

דוח על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
200X -1	200X		
אלפי ש"ח			
			רכוש שוטף
			מזומנים ושווי מזומנים
		3	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות
		4	נכסי חוב סחירים
		5	נכסי חוב שאינם סחירים
		6	מניות
		7	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
		8	נדל"ן להשקעה
			נכסי ביטוח משנה
		<u>7א</u>	<u>אפיק השקעה מובטח תשואה</u>
			סך כל הנכסים
		9	זכאים ויתרות זכות
		<u>7א</u>	<u>התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד</u>
		10	התחייבויות פנסיוניות⁴²:
			התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:
			בקרן מקיפה:
			התחייבויות לעמיתים פעילים
			התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
			בקרן כללית:
			התחייבויות לעמיתים מבוטחים
			התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			התחייבויות למקבלי קצבה:
			התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
			התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
			התחייבויות לפנסיונרים
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
		11	עודף (גירעון) אקטוארי⁴³:
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
			סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
			סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

⁴² שורות אלו יתאימו לשורות הרלוונטיות בדוח אקטוארי.

⁴³ שורות אלו יתאימו לשורות הרלוונטיות בדוח אקטוארי.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X -2	200X -1	200X
אלפי ש"ח		

ביאור

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות :

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

מנדלי"ן להשקעה

מאפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

סך כל ההכנסות מהשקעות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות (הפסדים)

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הנחיות בנוגע לדוח על המצב הכספי:

- א. נכסי ביטוח משנה - סעיף זה יכלול את חלק מבטחי המשנה בהתחייבויות הפנסיוניות בהתאם להסכמי ביטוח המשנה של קרן הפנסיה. יתרות חו"ז שוטפות מול מבטחי משנה ייכללו בסעיפי "חייבים ויתרות חובה" ו"זכאים ויתרות זכות".
- ב. סעיפי ההתחייבויות הפנסיוניות בדוח יוצגו לפני הפחתה/תוספת בגין עודף (גירעון) אקטוארי שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן.
- ג. עודף (גירעון) אקטוארי - סעיף זה יכלול את העודף (גירעון) אקטוארי שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן.
- ד. סעיפי "מזומנים ושווי מזומנים", "נכסי חוב סחירים", "נכסי חוב שאינם סחירים", "מניות", "השקעות אחרות" ו"נדל"ן להשקעה" יוצגו ללא הנכסים המשויכים לאפיק השקעה מובטח תשואה.
- ה. סעיף "אפיק השקעה מובטח תשואה" יכלול את השווי ההוגן של הנכסים המשויכים לאפיק השקעה מובטח תשואה, לרבות הנכס בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואה היעד היא תוצג במסגרת ההתחייבויות ולא תקוזז מהאפיק בדוח על המצב הכספי. יובהר כי יתרת הנכס או ההתחייבות האמורים תייצג את הסכום נטו של יתרות אלו בגין כל שכבה הכלולה באפיק.

הנחיות בנוגע לדוח הכנסות והוצאות:

- א. סעיפי ההכנסות ממזומנים ושווי מזומנים, מנכסי חוב סחירים, מנכסי חוב שאינם סחירים, ממניות, מהשקעות אחרות ומנדל"ן להשקעה יוצגו ללא ההכנסות בגין הנכסים המשויכים לאפיק השקעה מבטחי תשואה.
- ב. סעיף הכנסה מאפיק השקעה מובטח תשואה יציג את ההכנסה הנובעת לקרן מאותו אפיק. הכנסה זו משקפת רווחי השקעה המחושבים לפי תשואת היעד (5.15%), לרבות ריבית והפרשי הצמדה. סכום זה יהיה זהה לשינוי בשווי ההוגן של נכסי האפיק, בתוספת השינוי ביתרת הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד (הכולל את ההוצאות הישירות בגין נכסי האפיק שהוצאו בתקופה אשר מושגות על המדינה).

הנחיות בנוגע לדוח תנועה בקרן הפנסיה:

- א. תקבולים מדמי גמולים - סעיף זה יכלול תקבולים מדמי גמולים מעמיתי הקרן, ולא יכלול זקיפת דמי גמולים לסכום הצבור בגין עמית נכה על ידי הקרן.
- ב. חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים - סעיף זה יכלול את כל התשלום המועבר למבטחי המשנה של הקרן.
- ג. הכנסות מעמלות של מבטחי משנה - סעיף זה יכלול הכנסות מעמלות, לרבות עמלות בגין השתתפות ברווחים, המתקבלות ממבטחי משנה.
- ד. תשלומי פנסית נכות - סעיף זה לא יכלול הוצאה בגין זקיפת דמי גמולים לסכום הצבור עבור עמית נכה על ידי הקרן.
- ה. חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות - סעיף זה יכלול את חלקם של מבטחי המשנה בתשלומי הקרן לעמיתים במהלך השנה ובשינוי בהתחייבויות הפנסיוניות (לרבות התחייבות לתשלום בעקבות אירוע ביטוח).

הנחיות לעניין מיזוג⁴⁴:

בשנה בה בוצע מיזוג של קרן פנסיה או מסלול השקעה לתוך הקרן, יש לערוך את הדוח בהתאם להוראות הבאות:

- א. דוח הכנסות והוצאות יכלול את נתוני הקרן או המסלול המתמזגים, החל מיום המיזוג;
- ב. דוח תנועה בקרן הפנסיה יכלול מידע בדבר "קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה/מסלול", בשורה נפרדת;
- ג. לא יחול שינוי במספרי ההשוואה;
- ד. על אף האמור בסעיפים א ו-ב לעיל, במקרה של מיזוג טכני בין קרנות או מסלולים המנוהלים בידי אותה חברה מנהלת, הדוח יכלול את נתוני הקרן או המסלול המתמזגים כאילו יום המיזוג חל ב-1 לינואר, תוך ציון תאריך המיזוג. יחד עם זאת, הגילוי המתייחס לשיעור דמי ניהול ממוצע ברמה מצרפית בביאור דמי ניהול יחושב החל מיום המיזוג.

⁴⁴ מקור: סעיף 9 בחוזר 9-2016. תחילה - החל מהדוח התקופתי לשנת 2015.

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. ייתכן תיאור קצר של הפרמטרים לזכאות לאג"ח מיועדות, בהתאם להוראות הדין, לרבות שינויים שבוצעו לאחרונה בהקצאה בין קבוצות הגיל השונות והתייחסות לשינויים שבוצעו בחלק החופשי של ההשקעות בעקבות שינויים אלו (ככל שישנם) והשפעתם על התשואה.

ב. הרכב:

יש להציג עבור כל מסלול השקעה בנפרד וברמה מצרפית

ליום 31 בדצמבר	
200X	200X-1
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (1) (2)

נכסי חוב אחרים (3)

אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
אגרות חוב קונצרניות ניתנות להמרה
פיקדונות בבנקים
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(1) לפירוט נוסף אודות הרכב אגרות חוב מיועדות לפי קבוצות עמיתים ראה ביאור 7 לעניין אפיק השקעה מובטח תשואה. הרכב אגרות חוב מיועדות:

ליום 31 בדצמבר			
200X		200X-1	
אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים

נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה

נכסי מקבלי קצבה

סך הכל

אגרות חוב לזכאים קיימים

סך הכל אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

הנחיות בנוגע להרכב אגרות חוב מיועדות:

א. הנתונים בטבלה יוצגו בהתאם להוראות תקנות זקיפת תשואה והחוזרים שפורסמו מכוח תקנות אלה.

ב. נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה ידווחו בהתאם להגדרת "עמית אחר" ו"עמית בגיל 50 ומעלה" בהתאם לתקנות זקיפת תשואה. החל מהמועד הקבוע בסעיף 8 (הוראות שעה) לתקנות, שורה זו תפוצל לשתי שורות: "נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה עד גיל 50" ו"נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה בגיל 50 ומעלה".

ג. נכסי מקבלי קצבה ואגרות חוב לזכאים קיימים ידווחו בהתאם להגדרתם בתקנות זקיפת תשואה.

ד. יש לחשב את האחוזים של נכסי אג"ח מיועדות מתוך סך נכסי כל קבוצה (שורה) בנפרד.

ה. יינתן גילוי לשיעור זקיפת התשואה עבור מקבלי קצבה של אגרות חוב מיועדות בחודש ינואר של השנה העוקבת.

ו. יינתן גילוי בדבר שינויים שחלו בשיעור זקיפת התשואה עבור מקבלי קצבה בשל אגרות חוב מיועדות בשנת הדיווח, ככל שחלו שינויים כאמור ובכפוף לחלק 6 של שער 6 לעניין קרן פנסיה⁴⁵.

(2) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות:

ליום 31 בדצמבר	
200X	200X-1
אלפי ש"ח	

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

⁴⁵עד לעדכון הפרק, יחולו הוראות חוזר פנסיה 3-2017 "כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות".

ביאור 7א – אפיק השקעה מובטח תשואה

א. הרכב נכסים:

ליום 31 בדצמבר	
200X	200X-1
אלפי ש"ח	

מזומנים ושווי מזומנים

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

סך כל השקעות פיננסיות

נדל"ן להשקעה

נכס בגין הבטחת המדינה להשלמת לתשואת היעד (*)

סך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה (*)

התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמת לתשואת היעד (*)

אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו⁴⁶ (*)

(*) לפירוט חלקו של כל מסלול השקעה, ראו סעיף ב' להלן.

ב. פירוט לפי מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר 200X					
סך הכל קרן	פנסיונרים	מקבלי קצבה	זכאים קיימים	עמיתים שאינם מקבלי קצבה	מסלול א' מסלול ב'
		קיימים	לפנסיה	מסלול ב'	
אלפי ש"ח					

סך נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה

נכס בגין הבטחת המדינה להשלמת

לתשואת היעד

התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמת

לתשואת היעד

אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

ג. הרכב אגרות חוב מיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

יש להציג ברמה מצרפית

ליום 31 בדצמבר			
200X	200X-1	אחוזים	אלפי ש"ח
אחוזים			

עמיתים שאינם מקבלי קצבה

אגרות חוב מיועדות

אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

סך הכל

מקבלי קצבה

אגרות חוב מיועדות

אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

סך הכל

זכאים קיימים

אגרות חוב מיועדות

אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו

סך הכל

⁴⁶ סך נכסי האפיק בניכוי סכום ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמת לתשואת היעד

סד הכל קרו
אגרות חוב מיועדות
אפיק השקעה מובטח תשואה, נטו
סד הכל

הנחיות בנוגע להרכב אגרות חוב מיועדות ואפיק מובטח תשואה:

- א. הנתונים בטבלה יוצגו בהתאם להוראות תקנות זקיפת תשואה והחוזרים שפורסמו מכוח תקנות אלה.
- ב. נכסי-עמיתים שאינם מקבלי קצבה - ידווח בהתאם להגדרת "עמית אחר" ו"עמית בגיל 50 ומעלה" לתקנות זקיפת תשואה. החל מהמועד הקבוע בסעיף 8 (הוראות שעה) לתקנות, שורה זו תפוצל לשתי שורות - "נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה עד גיל 50" ו"נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה בגיל 50 ומעלה".
- ג. נכסי-מקבלי קצבה ואגרות חוב לזכאים קיימים - ידווחו בהתאם להגדרתם בתקנות זקיפת תשואה.
- ד. אפיק השקעה מובטח תשואה נטו יוצג כשהוא כולל את הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמת התשואה היעד.
- ה. יש לחשב את האחוזים של נכסי אג"ח מיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה מתוך סך נכסי כל קבוצה (שורה) בנפרד.
- ו. יינתן גילוי לשיעור זקיפת התשואה עבור מקבלי קצבה של אגרות חוב מיועדות בחודש ינואר של השנה העוקבת.
- ז. יינתן גילוי בדבר שינויים שחלו בשיעור זקיפת התשואה עבור מקבלי קצבה בשל אגרות חוב מיועדות בשנת הדיווח, ככל שחלו שינויים כאמור ובכפוף לחלק 6 של שער 6 לעניין קרן פנסיה⁴⁷.

ביאור 13 - הוצאות ישירות

יש להציג עבור כל מסלול השקעה בנפרד וברמה מצרפית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
200X -2	200X -1	200X	200X -2	200X -1	200X
שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת			אלפי ש"ח		

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
הוצאות בגין השקעות לא סחירות
עמלות ניהול חיצוני⁴⁸:

בגין השקעה בקרנות השקעה
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
בגין השקעה בנכסים בישראל
באמצעות תעודות סל⁴⁹
עמלות אחרות⁵⁰

סד הכל הוצאות ישירות

- א. לצורך חישוב שיעור ההוצאות לגבי מסלול חדש שנפתח במהלך שנת הדיווח, יש לחלק ביתרת נכסים ממוצעת המחושבת לפי יתרת הנכסים לתום הרבעון הראשון שחלף מהמועד בו נפתח המסלול ויתרת הנכסים לתום שנת הדיווח.
- ב. לצורך חישוב שיעור ההוצאות לגבי מסלול שהתמזג, יש לכלול את ההוצאות הישירות של המסלול המתמזג כאילו מוזג ביום הראשון של השנה ולחלק ביתרת נכסים ממוצעת הכוללת את יתרת נכסי המסלול המתמזג לתום שנה קודמת.
- ג. עמלות ניהול חיצוני בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל - לרבות באמצעות מנהל תיקים, השקעה בקרן נאמנות (בארץ ובחו"ל) והשקעה בתעודות סל ולמעט קרנות השקעה.
- ד. השיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת יחושב באמצעות חלוקת ההוצאות הישירות בנכסי המסלול הכוללים את חלקו בנכסי אפיק השקעה מובטח תשואה, לרבות ביתרת הנכס או ההתחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואה היעד (הכולל את רכיב ההחזר מהמדינה בגין ההוצאות הישירות).

⁴⁷ עד לעדכון הפרק, יחולו הוראות חוזר פנסיה 2017-3-4 "כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות".
⁴⁸ כהגדרתן בתקנות הוצאות ישירות.
⁴⁹ בכפוף להוראות הדין
⁵⁰ יש לפרט בגין אלו פעולות נגבו עמלות אחרות.

ה. הוצאות ישירות בגין נכסי אפיק השקעה מובטח תשואה - יובהר כי הוצאות אלו אינן חלק מהסכומים המפורטים בטבלה לעיל וכן יינתן גילוי כמותי נפרד אודות סכום ההוצאות הישירות בגין נכסי האפיק ושיעורן מתוך יתרת הנכסים הממוצעת של נכסי האפיק.

נספח ז'

עדכון נספח 5.4.1.20 "דוח אקטואר שנתי של קרן פנסיה חדשה"

6. עודף (גירעון) אקטוארי

א. פירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי

בקרן כללית יש להציג טבלאות נפרדות עבור עודף (גירעון) הנזקף למבוטחים במסלולי ביטוח ועבור עודף (גירעון) הנזקף לכל עמיתי הקרן, בהתאם לשורות הרלוונטיות.

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				
		x/x-9/20xx	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	31/12/20xx	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
						א. מקרי מוות - מבוטחים
						ב. מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאיירים
						ג. מקרי מוות - נכים
						ד. יציאה לנכות
						ה. חזרה מנכות
						ו. ביטוח משנה
						ז. בוטל פרישה במהלך השנה⁵⁴
						ח. שינויים בשיטות והנחות
						ט. שינויים בתקנון הקרן
						י. גורמים אחרים
						סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

הנחיות בנוגע לפירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי:

- לגבי ביטוח משנה - יש להפנות לסעיף 8 "ביטוח משנה".
- יש לתאר כל שינוי בהנחות ובשיטות שאירע במהלך שנת הדיווח. התיאור יכלול את הסיבות לשינוי ואת עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בשנת הדיווח לעמיתי הקרן.
- יש לתאר כל שינוי מהותי בתקנון הקרן המשפיע על העודף (גירעון) דמוגרפי שאירע במהלך שנת הדיווח. התיאור יכלול את עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בשנת הדיווח.
- סעיף י' "גורמים אחרים" - יש לכלול הסבר לכל סכום עודף (גירעון) העולה על הגבוה מבין 2 מיליון ש"ח או 0.05%-1% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות.
- יש לכלול את השפעת שינויים ב-IBNR ובתביעות התלויות על העודף (גירעון) בשורות הרלוונטיות.
- שיעור העודף (גירעון) לרבעון - יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף התקופה המדווחת.
- שיעור העודף (גירעון) לשנה - יחושב כהכפלה של האחוזים שדווחו בארבעת הרבעונים של השנה (ריבית דריבית).

⁵⁴ יש לדווח בשורה זו נתונים רק בגין שנת 2017.

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה והתנועה בעתודה

יש להציג עבור כל מסלול השקעה בנפרד

(1) זכאים קיימים לפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום					
		x/x-9/20xx	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	31/12/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
							עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לתחילת התקופה
							שינוי בגין גורמים אחרים ⁵²
							עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
							עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבות לסוף התקופה
							בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
							עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לסוף התקופה
							עודף (גירעון) למועד החלוקה

(2) מקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום					
		x/x-9/20xx	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	31/12/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
							עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
							שינוי בגין גורמים אחרים ⁵³
							עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
							עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבות לסוף התקופה
							בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
							עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
							עודף (גירעון) למועד החלוקה

⁵² סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפיים.

⁵³ סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				אלפי ש"ח	אחוזים
		x/x-9/20xx	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	31/12/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים		
							עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
							שינוי בגין גורמים אחרים ⁵⁴
							עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם ⁵⁵ במהלך התקופה
							עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבות לסוף התקופה
							בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
							עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
							עודף (גירעון) למועד החלוקה – פנסיונרים 2023 בקרן מקיפה בלבד
							עודף (גירעון) למועד החלוקה – פנסיונרים 2018

הנחיות בנוגע לעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית:

- א. יש לתאר כל שינוי בהנחות ובשיטות שאירע במהלך שנת הדיווח. התיאור יכלול את הסיבות לשינוי ואת עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בשנת הדיווח.
- ב. אם היה שינוי בשיטת חישוב שווי הנכסים, יינתן על כך גילוי בדרך של הפניה לביאור בדוחות הכספיים.
- ג. יש לתת גילוי אודות מועד עדכון הקצבאות בעקבות גרעון או עודף כתוצאה משינויים בריבית ההיוון או סטייה מהנחת התשואה.
- ד. יש לציין כי אחוז העודף (גירעון) שנובע מגורמי תשואה וריבית שיחולק בפועל ישתנה בהתאם למועד הפרישה.
- ה. יש לתת גילוי אם השיעור הכולל של זקיפת אג"ח מיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה עבור מקבלי קצבה שונה מ- 60%.
- ו. אופן חישוב האחוזים לרבעון -
 1. עתודה לתחילת התקופה - האחוזים יחושבו מתוך סך ההתחייבויות לתחילת התקופה המדווחת.
 2. עבור יתר השורות - האחוזים יחושבו מתוך סך ההתחייבויות לסוף התקופה המדווחת.
 - ז. אופן חישוב האחוזים לשנה -
 1. עתודה לתחילת התקופה - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לתחילת שנה.
 2. עתודה לסוף תקופה - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף שנה.
 3. **עבור יתר השורות -**
- א. האחוז השנתי יחושב כהכפלה של האחוזים שדווחו בארבעת הרבעונים של שנה קודמת (ריבית דריבית).
- ב. **עבור שנת 2017 בלבד - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף שנת 2017.**
- ח. לא נדרש לדווח נתון בתאים המסומנים באפור.

⁵⁴ סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפים.

⁵⁵ ראה חלק 6 בשער 6 לעניין "הוראות לקרן פנסיה". עד לכניסתו לתוקף יחולו הוראות סעיף 8(ב) לחוק 2017-3-1 שעניינו "הוראות לניהול קרן חדשה".

ב. הנחות דמוגרפיות למקבלי קצבאות

שינוי בהנחת שיעורי החלמה לנכים		שינוי בהנחת שיעורי תמותה של מקבלי קצבאות		עודף (גירעון) דמוגרפי ליום הדוח ⁵⁶ (באחוזים) ⁵⁷
-10%	+10%	-10%	+10%	

- (1) חישוב ניתוח הרגישות לשינוי בהנחת שיעורי תמותה של מקבלי קצבאות יכלול שינוי בהנחת שיעורי תמותה של מקבלי קצבאות ובני זוגם, שאירים, ונכים ובני זוגם.
- (2) בחישוב ניתוח הרגישות לשינוי בהנחת שיעורי החלמה לנכים אין לכלול זכאים קיימים לפנסיה⁵⁸.
- (3) לצורך חישוב ניתוחי הרגישות יש להכפיל את ההנחה המשמשת בחישוב ההתחייבויות בשיעור האמור.
- (4) האחוז המוצג יחושב לפי השפעת ערך השינוי מחולק ביתרת ההתחייבויות ליום הדוח.

ג. הנחות תשואה לפנסינורים

שינוי בשיעור התשואה על ההשקעות החופשיות הכלול בהנחת הריבית שבמקדם		עודף (גירעון) תשואתי לחלוקה לפנסינורים (באחוזים) ⁵⁹
-2.0%	+2.0%	

- (1) בחישוב ניתוח הרגישות יש לקחת בחשבון את גובה העתודה לפנסינורים ביום הדוח.
- (2) לצורך חישוב ניתוח הרגישות יש להניח כי שיעור התשואה בפועל בשנת הדיווח הבאה יהיה שונה מהשיעור הכלול בהנחת הריבית שבמקדם.
- (3) בחישוב ניתוח הרגישות אין להתחשב בפריסות של העודף (גירעון).

8. ביטוח משנה

יש לפרט את הסדרי ביטוח המשנה של הקרן אם ישנם.
יש להציג את פירוט החישוב של העודף (גירעון) האקטוארי הדמוגרפי עבור ביטוח משנה כפי שמופיע לעיל בסעיף 6 "פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי".

9. הסתמכות על מומחה אחר

אם האקטואר הסתמך על עבודתו של אקטואר אחר או השתמש בעבודת מומחה בתחום אחר על מנת להשיג בטחון סביר שהנתונים מספקים ומהימנים, יש לתאר את מהות העבודה ולצרף תמצית של חוות דעת המומחה.

10. הערות והבהרות

יש לפרט הערות, הבהרות, והסברים בנוגע לחוות דעתו האקטוארית, לפי מיטב שיקול דעתו המקצועי.

⁵⁶ כפי שנכלל במאזן האקטוארי

⁵⁷ יש לדווח שלוש ספרות לאחר הנקודה העשרונית.

⁵⁸ לרבות הפחתת ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה.

מספר עמיתים ליום 31/12/20xx				מספר עמיתים ליום 31/12/20xx
31/12/20xx--1		31/12/20xx		
סה"כ	סה"כ	נקבה	זכר	
				עמיתים שאינם מקבלי קצבה:
				בקרן מקיפה:
				פעילים (*) (1)
				שאינם פעילים (2)
				בקרן כללית:
				מבוטחים (1)
				שאינם מבוטחים (2)
				סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
				מקבלי קצבה: (3)
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ מקבלי קצבה קיימים
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ מקבלי קצבה קיימים
				זקנה
				שאינם
				נכות
				פנסיונרים
				סה"כ פנסיונרים
				סה"כ עמיתי הקרן

(*) מספר עמיתים פעילים אינו כולל מקבלי קצבת נכות, הנכללים במסגרת מספר מקבלי קצבה.

(1) התפלגות עמיתים פעילים/עמיתים מבוטחים לפי גילאים⁶⁰

גיל	זכר			נקבה			סך הכל		
	מספר עמיתים	צבירה ממוצעת (ש"ח)	שכר ממוצע (ש"ח)	מספר עמיתים	צבירה ממוצעת (ש"ח)	שכר ממוצע (ש"ח)	מספר עמיתים	צבירה ממוצעת (ש"ח)	שכר ממוצע (ש"ח)
עד 24									
25-29									
30-34									
35-39									
40-44									
45-49									
50-54									
55-59									
60-64									
65-69									
70 ומעלה									
סה"כ									

⁶⁰ בקרן מקיפה - עמיתים פעילים. בקרן כללית - עמיתים מבוטחים

נספח ח'
עדכון נספח 5.4.1.23 "דוח אקטואר רבעוני של קרן פנסיה חדשה"

4. עודף (גירעון) אקטוארי

א. פירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי

בקרן כללית יש להציג טבלאות נפרדות עבור עודף (גירעון) הנזקף למבוטחים במסלולי ביטוח ועבור עודף (גירעון) הנזקף לכל עמיתי הקרן, בהתאם לשורות הרלוונטיות.

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				אלפי ש"ח	אחוזים
		x/x-9/20xx	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	31/12/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים			
							א. מקרי מוות - מבוטחים
							ב. מקרי מוות - פנסיית זקנה ושאירים
							ג. מקרי מוות - נכים
							ד. יציאה לנכות
							ה. חזרה מנכות
							ו. ביטוח משנה
							ז. בוטל פרישות במהלך השנה ⁶⁴
							ח. שינויים בשיטות והנחות
							ט. שינויים בתקנון הקרן
							י. גורמים אחרים
							סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

הנחיות בנוגע לפירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי:

א. ~~סעיפים ו' ו-ז - יש לכלול הסבר לסכום עודף (גירעון) העולה על 0.05%-0.1% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות.~~

ב. ~~יש לתאר כל שינוי בהנחות ובשיטות שאירע במהלך תקופת הדיווח. התיאור יכלול את הסיבות לשינוי ואת עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בתקופת הדיווח לעמיתי הקרן.~~

ג. ~~יש לתאר כל שינוי מהותי בתקנון הקרן המשפיע על העודף (גירעון) דמוגרפי שאירע במהלך תקופת הדיווח. התיאור יכלול את עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בתקופת הדיווח, יש להפנות לתקנון באתר האינטרנט של הקרן בצירוף קישור.~~

ד. ~~סעיף י' "גורמים אחרים" - יש לכלול הסבר לכל סכום עודף (גירעון) העולה על הגבוה מבין 2 מיליון ש"ח או 0.05% מסך ההתחייבויות הפנסיוניות.~~

ה. ~~יש לכלול את השפעת שינויים ב-IBNR ובתביעות התלויות על העודף (גירעון) בשורות הרלוונטיות.~~

ו. ~~שיעור העודף (גירעון) לרבעון - יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף התקופה המדווחת.~~

ז. ~~שיעור העודף (גירעון) לשנה - יחושב כהכפלה של האחוזים שדווחו בארבעת הרבעונים של השנה (ריבית דריבית).~~

⁶⁴ יש לדווח בשורה זו נתונים רק בגין שנת 2017.

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה והתנועה בעתודה

יש להציג עבור כל מסלול השקעה בנפרד

1) זכאים קיימים לפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				
	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	x/x/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לתחילת התקופה
					שינוי בגין גורמים אחרים ⁶²
					עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
					עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבות לסוף התקופה
					בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
					עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לסוף התקופה
					עודף (גירעון) למועד החלוקה

2) מקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/20xx-1	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				
	x/x-6/20xx	x/x-3/20xx	x/x/20xx		
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
					שינוי בגין גורמים אחרים ⁶³
					עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
					עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבות לסוף התקופה
					בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
					עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
					עודף (גירעון) למועד החלוקה

3) פנסיונרים

⁶² סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפים.

⁶³ סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפים.

⁶⁴ סעיף זה כולל, בין היתר, את ההשפעה הצפויה של הריבית ושל שינויים דמוגרפים.

⁶⁵ ראה חלק 6 בשער 6 לעניין "הוראות לקרן פנסיה". עד לכניסתו לתוקף יחולו הוראות סעיף 8(ב) לחוקר 2017-3-1 שעניינו "הוראות לניהול קרן חדשה".

					בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
					עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
					<u>עודף (גירעון) למועד החלוקה - פנסיונרים</u>
					<u>2023 בקרן מקיפה בלבד</u>
					<u>עודף (גירעון) למועד החלוקה - פנסיונרים</u>
					<u>2018</u>

הנחיות בנוגע לעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית:

- א. יש לתאר כל שינוי בהנחות ובשיטות שאירע במהלך שנת הדיווח. התיאור יכלול את הסיבות לשינוי ואת עיקרי השינוי. בנוסף, יינתן גילוי כמותי להשפעת השינוי על העודף (גירעון) בשנת הדיווח.
- ב. אם היה שינוי בשיטת חישוב שווי הנכסים, יינתן על כך גילוי בדרך של הפניה לביאור בדוחות הכספיים.
- ג. יש לתת גילוי אודות מועד עדכון הקצבאות בעקבות גרעון או עודף כתוצאה משינויים בריבית ההיוון או סטייה מהנחת התשואה.
- ד. יש לציין כי אחוז העודף (גירעון) שנובע מגורמי תשואה וריבית שיחולק בפועל ישתנה בהתאם למועד הפרישה.
- ה. יש לתת גילוי אם השיעור הכולל של זקיפת אג"ח מיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה עבור מקבלי קצבה שונה מ- 60%.
- ו. אופן חישוב האחוזים לרבעון -
3. עתודה לתחילת התקופה - האחוזים יחושבו מתוך סך ההתחייבויות לתחילת התקופה המדווחת.
4. עבור יתר השורות - האחוזים יחושבו מתוך סך ההתחייבויות לסוף התקופה המדווחת.
- ז. אופן חישוב האחוזים לשנה -
4. עתודה לתחילת התקופה - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לתחילת שנה.
5. עתודה לסוף תקופה - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף שנה.
6. עבור יתר השורות:
- ג. האחוז השנתי יחושב כהכפלה של האחוזים שדווחו בארבעת הרבעונים של שנה קודמת (ריבית דריבית).
- ד. עבור שנת 2017 בלבד - האחוז יחושב מתוך סך ההתחייבויות לסוף שנת 2017.
- ח. לא נדרש לדווח נתון בתאים המסומנים באפור.

מספר עמיתים-ליום x/x/20xx				מספר עמיתים ליום
x/x-3/20xx	x/x/20xx			
סה"כ	סה"כ	נקבה	זכר	
				עמיתים שאינם מקבלי קצבה:
				בקרן מקיפה:
				פעילים (*) (1)
				שאינם פעילים (2)
				בקרן כללית:
				מבוטחים (1)
				שאינם מבוטחים (2)
				סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
				מקבלי קצבה: (3)
				זכאים קיימים לפנסיה
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
				מקבלי קצבה קיימים
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ מקבלי קצבה קיימים
				פנסיונרים
				זקנה
				שאינם
				נכות
				סה"כ פנסיונרים
				סה"כ עמיתי הקרן

(*) מספר עמיתים פעילים אינו כולל מקבלי קצבת נכות, הנכללים במסגרת מספר מקבלי קצבה.

ביום 15 בנובמבר 2021 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן: "חוק ההתייעלות הכלכלית"). פרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן: "מנגנון השלמת תשואה"). במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בהתאם למדיניות ההשקעה במסלול השקעה בקרן, בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד) (להלן: "תשואת היעד"). נוכח כניסתו הצפויה של מנגנון השלמת תשואה לתוקף במהלך שנת 2022, מוצע לתקן בהתאם את הוראות המדידה והגילוי בדוחות התקופתיים של קרנות הפנסיה.

לסעיף 2 (נספח א')

מוצע להוסיף לשער 1 "הגדרות" בחוזר המאוחד הגדרות הרלוונטיות ליישום מנגנון השלמת תשואה אשר משמשות במספר פרקים שונים בחוזר המאוחד.

לסעיף 3א (נספח ב')

מוצע להוסיף בסימן ב' לפרק מדידה בחוזר המאוחד לעניין "מדידת נכסים" הוראות בדבר מדידת הנכסים עליהם יחול מנגנון השלמת תשואה. לאור היותו של המנגנון מכשיר חלופי לאגרות החוב המיועדות, מוצע כי הוראות המדידה החדשות ימשיכו את בסיס המדידה הקיים של האג"ח המיועדות. לפיכך, בקרן פנסיה חדשה מוצע למדוד את נכסי המנגנון בעלות מופחתת ואילו בקרן פנסיה ותיקה מוצע למדוד אותם בשוויים ההוגן. כפועל יוצא, בכל תקופת דיווח יחושב רכיב ההתחשבות בין המדינה לקרן, אשר יבטא את הפער בין התשואה שהושגה בפועל על נכסי המנגנון בתקופה לבין תשואת היעד, תוך התחשבות בעלויות הישירות. בקרן פנסיה ותיקה, יחושב גם רכיב ההטבה הגלום בריבית העודפת לה זכאים נכסי המנגנון הקיימים למועד המאזן. כמו כן, נוספו לסימן זה הוראות לעניין מדידת אג"ח מיועדות של קרן פנסיה ותיקה, כך שערך בדוח האקטוארי יותאם לערך בדוח הכספי (ראו גם בדברי ההסבר לסעיף 3ב להלן).

לסעיפים 3ב ו-3ג (נספחים ג' ו-ד')

מוצע לעדכן את הוראות סימן ג' לפרק מדידה בחוזר המאוחד לעניין "מדידת התחייבויות" ואת הוראות הנספחים לו אשר מתייחסות לדרך מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות, לקיומו של מנגנון השלמת תשואה. לגבי קרן פנסיה חדשה, מוצע לבצע את העדכונים הבאים:

1. התאמת שיעור הריבית המשמש להיוון ולתשואה בחישוב ההתחייבויות כלפי מקבלי קצבה לתשואת היעד בגין נכסי המנגנון. כיוון שהמנגנון ייכנס לתוקף באופן הדרגתי, במקביל לאזילת מלאי אגרות החוב המיועדות שיגיעו לפדיון במשך 15 השנים הקרובות (לכל היותר) החל ממועד כניסת מנגנון השלמת תשואה לתוקף, מוצע כי בכל תקופת דיווח שיעור הריבית ייקבע בהתבסס על ההרכב החזוי של אגרות החוב המיועדות ונכסי המנגנון לתקופה זו, אשר יופחת באופן לינארי מטעמי פשטות ונוחות תפעולית.
2. לאור שינוי הריבית התעריפית עליה מבוסס מקדם הפרישה עבור עמיתים שיפרשו החל מ-1.1.2023 ועלויות הכיסויים הביטוחיים החל מאותו מועד, מוצע להגדיר את מקבלי קצבה אלו כקבוצה נפרדת אך ורק לצורך האיזון התשואתי.

לגבי קרן פנסיה ותיקה, מוצע לבצע את העדכונים הבאים:

1. הוספת הוראה בדבר דרך חישוב הסבסוד העתידי הגלום בנכסי המנגנון אשר הקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך הדוח, באופן דומה לחישוב המבוצע כיום בגין אגרות חוב מיועדות.
2. ביטול הפער הקיים כיום באופן חישוב השווי ההוגן של אגרות החוב המיועדות שהונפקו ליום הדוח בין הדוח הכספי לדוח האקטואר. במטרה להגביר את ההלימות בין נתוני שני דוחות אלו, מוצע כי האקטואר יסתמך בחישוביו על הנתון הכלול בדוח הכספי.
3. עדכון שיעור הסיוע הישיר שישולם לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות כנגד נכסי הקרן המובטחים, זאת בהתבסס על העדכון של הנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות מיום 17.7.2022.
4. בהמשך להעלאת גיל הפרישה לנשים בהתאם לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, עודכן האופן שבו יש למדוד את הסיוע עבור אי העלאת גיל פרישה לנשים בקרנות הפנסיה הותיקות שבהסדר.

לסעיף 4 (נספחים ה' עד ח')

- מוצע לעדכן את הגילוי בדוח התקופתי של קרן פנסיה חדשה כדלקמן:
1. סקירת הנהלה (נספח ה') – מוצע לכלול את נכסי האפיק כדלקמן:

א. סיכון נזילות –

כיוון שעמיתי הקרן חשופים למלוא סיכון הנזילות בגין נכסי ההשקעה של האפיק, מוצע לכלול נכסים אלו בטבלה המפרטת את חלוקת נכסי ההשקעה בהתאם לרמת הנזילות שלהם. טבלה זו מוצגת בחלוקה למסלולי ההשקעה השונים ולכן מוצע כי הנתונים ברמת מסלול השקעה יכללו את חלק המסלול בנכסי האפיק בשורה ייעודית כך שסכום נכסי המסלול יהיה שלם, ואילו נכסי ההשקעה המנוהלים באפיק יוצגו בעמודה/טבלה נפרדת בהתאם לנזילותם ויאופסו באמצעות השורה הייעודית האמורה, במטרה למנוע "ספירה כפולה" של אותם נכסים.

לגבי נכס/התחייבות בשל הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד הכלול באפיק, מוצע שרכיב זה יפוצל בטבלה בהתאם לנזילות של כל שכבה חודשית ממנה הוא מורכב (מקסימום 60 שכבות), כך שהשכבות שהתחשבו מול המדינה בגין צפויה להתרחש בטווח של שנה יוצגו תחת מח"מ של עד שנה ויתר השכבות יוצגו תחת מח"מ של מעל שנה.

ב. סיכון מדד וסיכון מטבע – מוצע להתייחס לאפיק השקעה מובטח תשואה בכללותו (לרבות נכס/התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד) כאל השקעה באגרת חוב ממשלתית צמודת מדד, בדומה לאגרות חוב מיועדות, ולכן חלק המסלול באפיק יוצג תחת חשיפה צמודת מדד.

ג. סיכון ריבית – כאמור לעיל, ההתייחסות לאפיק בכללותו היא כאל השקעה בנכס חוב. מוצע לא לכלול אותו בניתוח הרגישות לריבית כיוון שמדובר בנכס חוב בריבית קבועה אשר נמדד בדוחות הכספיים בעלות מופחתת.

ד. חשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים – כאמור לעיל, ההתייחסות לאפיק בכללותו היא כאל השקעה בנכס חוב ולכן מוצע לא לכלול אותו כלל בטבלה זו.

ה. סיכון אשראי – החשיפה העיקרית של עמיתי הקרן בגין האפיק היא לסיכון האשראי של המדינה ולא לסיכון האשראי של נכסי ההשקעה המנוהלים במסגרתו. אי לכך, כאמור לעיל, ההתייחסות

לאפיק בכללותו היא כאל השקעה בנכס חוב ולכן מוצע לסווג את חלק המסלול באפיק תחת נכסי חוב שאינם סחירים בארץ.

ו. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן – כאמור לעיל, ההתייחסות לאפיק בכללותו היא כאל השקעה בנכס חוב. מוצע לא לכלול התייחסות לאפיק כיוון שהוא נמדד בדוחות הכספיים בעלות מופחתת.

ז. חשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב – כאמור לעיל, מוצע להתייחס לאפיק בכללותו כהשקעה באגרות חוב ממשלתיות.

ח. חשיפה גיאוגרפית – כאמור לעיל, מוצע להתייחס לאפיק בכללותו כהשקעה באגרות חוב ממשלתיות של מדינת ישראל.

2. דוח כספי שנתי ורבעוני – מוצע לבצע את העדכונים הבאים :

א. בדוח על המצב הכספי ובדוח הכנסות והוצאות הוספת שורות המתייחסות לאפיק השקעה מובטח תשואה. לאור השונות המהותית בין נכסי ההשקעה הכלולים באפיק לבין נכסי ההשקעה האחרים של הקרן בכל הקשור לחשיפה לתשואות ולסיכונים, מוצע להפריד על גבי הדוח בין נכסים אלו לרבות ההכנסות או ההפסדים הנובעים מהם.

ב. הוספת ביאור ייעודי לאפיק השקעה מובטח תשואה אשר יפרט את הרכב נכסי האפיק ואת חלקו של כל מסלול השקעה בקרן בנכסים.

ג. בביאור הוצאות ישירות, הוספה שורה נפרדת להוצאות הישירות בגין נכסי האפיק היות שהוצאות אלו אינן מושגות על העמיתים.

3. דוח אקטואר שנתי ורבעוני – מוצע לבצע את העדכונים הבאים :

א. התאמת הטבלה אודות "פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה והתנועה בעתודה" עבור הדור החדש של פנסיונרים שנוצר בשל עדכון הריבית התעריפית בקרנות המקיפות.

ב. הפחתת הרף הקבוע לפירוט הגורמים האחרים לעודף או גירעון דמוגרפי בקרן מ-0.1% ל-0.05% במטרה להגביר את רמת השקיפות ואיכות ההסברים, והוספת רף מינימום להסברים עבור שינויים בהיקפים של מעל 2 מיליון ש"ח בלבד.

ג. ביטול ניתוח הרגישות להשפעת שינוי בשיעור התשואה על ההשקעות החופשיות הכלול בהנחת הריבית שבמקדם על העודף או הגירעון התשואתי לחלוקה לפנסיונרים לאור מורכבות החישוב עקב עדכון המקדם עבור חלק מאוכלוסייה זו.